

Keuzedeel mbo

Ondernemend gedrag

Code

K1483

Ontwikkeld door: BTG Handel en Mode van de MBO Raad, Deltion College, Horizon College, ROC van Amsterdam, ROC van Twente, Albeda College, ROC Rivor, ZZP Nederland, RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, GSM-punt en SBB

Penvoerder: Sectorkamer handel

1. Algemene informatie

D1: Ondernemend gedrag

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Ontwikkeld voor kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Het keuzedeel 'Ondernemend gedrag' is een sectoroverstijgend keuzedeel. Het keuzedeel richt zich op het ontwikkelen en toepassen van ondernemend gedrag, zoals initiatief nemen om (dagelijkse) werksituaties efficiënter te maken of een plan maken om kansen in de markt te benutten. Bij ondernemend gedrag passen trefwoorden zoals ideeën hebben en kansen zien, pro-actief, initiatief nemen, verbeteringsgericht, oplossingsgericht, waarde toevoegen, doorzettingsvermogen, verantwoordelijkheid nemen, een lerende houding en een hands-on mentaliteit.

Relevantie van het keuzedeel

Ondernemend gedrag wordt onder andere gekenmerkt door initiatief nemen, verbeterings- en oplossingsgerichtheid, waarde toevoegen en verantwoordelijkheid nemen. Ondernemend gedrag draagt positief bij aan de persoonlijke loopbaanontwikkeling, het ontwikkelen van doorzettingsvermogen, het nemen van verantwoordelijkheid en het omzetten van een plan in acties. Voor de arbeidsmarkt betekent dit dat de beginnend beroepsbeoefenaar niet alleen toegevoegde waarde levert aan de organisatie, maar ook bijdraagt aan het innovatief vermogen en de groei van de organisatie. De inzetbaarheid en carrièrekansen van de beginnend beroepsbeoefenaar worden hierdoor aanzienlijk vergroot.

Beschrijving van het keuzedeel

Ondernemend gedrag wordt in dit keuzedeel ontwikkeld via 1) het onderzoeken van ondernemend gedrag bij zichzelf en in een omgeving, 2) het onderzoeken van kansen en mogelijkheden voor ondernemend gedrag en 3) het toepassen van ondernemend gedrag met ontwikkelingsgerichte en/of veranderingsgerichte initiatieven in een bekende werk-, school-, gemeenschaps- of sportomgeving.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbredend
Generiek

2. Uitwerking

D1-K1: Toont ondernemend gedrag

Complexiteit

De werkzaamheden binnen deze kerntaak zijn zowel wisselend als gestructureerd, uitgevoerd in een bekende werk-, school-, gemeenschaps- of sportomgeving waarin veranderingen kunnen optreden. De beginnend beroepsbeoefenaar moet een balans vinden tussen standaardprocedures en ruimte voor initiatief, flexibiliteit en creativiteit. Dit vereist kennis van ondernemend gedrag en vaardigheden zoals (zelf)reflectie en effectieve communicatie. De diversiteit van taken vraagt om het vermogen om informatie ter discussie te stellen en verbeteringen aan te brengen wanneer zaken niet goed uitgevoerd worden. Complicerende factoren zijn de noodzaak om kritisch te reflecteren en om te gaan met weerstand tegen verandering. Het afbreukrisico is aanwezig, vooral bij het nemen van initiatief en het voorstellen van verbeteringen. Initiatieven die niet succesvol zijn, kunnen leiden tot verspilling van middelen, zoals tijd, geld en arbeid of beschadiging van de reputatie van de initiatiefnemer en/of de organisatie. De beginnend beroepsbeoefenaar draagt met ondernemend gedrag niet alleen bij aan zijn eigen ontwikkeling, maar ook aan het beter functioneren van de omgeving.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor de uitvoering van de eigen activiteiten/werkzaamheden en het invulling geven aan het ondernemende gedrag en is medeverantwoordelijk voor de activiteiten/werkzaamheden van anderen zoals collega's. De beginnend beroepsbeoefenaar handelt zelfstandig of samen met een (ervaren) collega of leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van kenmerken en eigenschappen van ondernemend gedrag
- heeft kennis van de maatschappelijke en sociaaleconomische context zoals ontwikkelingen en trends die relevant zijn voor de omgeving
- heeft kennis van basisconcepten zoals motivatie, attitudes en persoonlijkheidstypen in relatie tot gedrag
- heeft kennis van psychologische theorieën op het gebied van behoeftenanalyse en zelfeffectiviteit
- heeft kennis van kernwaarden in de cultuur van een omgeving
- kan informatie verzamelen met verschillende methoden, zoals interview, observatie en data-analyse
- kan informatie vastleggen en presenteren
- kan doelen formuleren
- kan een idee/voorstel toelichten
- kan hoofdzaken van bijzaken onderscheiden
- kan prioriteiten stellen
- kan verbanden leggen tussen ontwikkelingen in de omgeving en eigen talenten en vaardigheden
- kan projectmatig en planmatig werken
- kan feedback vragen en ontvangen
- kan reflectievaardigheden toepassen
- kan eigen capaciteiten en kwaliteiten inschatten
- kan creatief denken
- kan netwerken en relaties opbouwen

D1-K1-W1: Onderzoekt het eigen ondernemend gedrag in een bepaalde omgeving

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt, in relatie tot ondernemend gedrag, de eigen persoonlijke karaktereigenschappen, kwaliteiten, wensen en ondernemende vaardigheden. Hierbij betreft die onder andere zelfinzicht, ideeën en/of voornemens wat die kan en wil, feedback van personen in de directe omgeving en eventuele data. Van de omgeving* brengt de beginnend beroepsbeoefenaar in kaart hoe deze in elkaar zit, wie wat doet en welke kernwaarden er zijn. Aanvullend hierop onderzoekt de beginnend beoefenaar wat ondernemend gedrag kan inhouden en welke kenmerken en/of eigenschappen van ondernemend gedrag op zichzelf en op de (werk)omgeving van toepassing zijn. De beginnend beroepsbeoefenaar reflecteert hier op, eventueel met hulp, en probeert te achterhalen in welke situatie(s) en onder welke omstandigheden die ondernemend gedrag toont. Afhankelijk van de situatie betreft die hier bijvoorbeeld de maatschappelijke en de sociaaleconomische context bij, zoals ontwikkelingen en trends die relevant zijn voor de omgeving.

*de omgeving kan een werk-, school-, gemeenschaps- of sportomgeving zijn.

D1-K1-W1: Onderzoekt het eigen ondernemend gedrag in een bepaalde omgeving

Resultaat

Een beeld van de (rollen, verantwoordelijkheden en kernwaarden in de) omgeving en inzicht in de mate waarin en de manier waarop de beginnend beroepsbeoefenaar zich ondernemend gedraagt in die context.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- is nieuwsgierig naar en oprecht geïnteresseerd in kenmerken en eigenschappen van ondernemend gedrag;
- stelt actief vragen en luistert actief naar anderen;
- reflecteert kritisch op de verzamelde informatie en plaatst deze in het juiste perspectief;
- kijkt objectief en eerlijk naar het eigen gedrag en dat van anderen;
- toont inzicht in en een realistisch beeld van de eigen kwaliteiten.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Analyseren, Leren

D1-K1-W2: Onderzoekt kansen en mogelijkheden voor ondernemend gedrag

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt hoe het eigen ondernemende gedrag verder te ontwikkelen en/of te veranderen is. De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert kansen en/of mogelijkheden en bespreekt die met een begeleider/collega. Hierbij gaat de beginnend beroepsbeoefenaar na of die met het gedrag kan bijdragen aan het functioneren (inhoudelijk en/of procesmatig) van zichzelf en/of de organisatie, zoals door het positief beïnvloeden van klanttevredenheid of het uitbreiden van het netwerk. De beginnend beroepsbeoefenaar betreft onder andere de aanleiding voor en de bijbehorende argumenten voor ontwikkeling en/of verandering, afgewogen opties, de meerwaarde voor de betrokkenen en de impact op mens, milieu en maatschappij. De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt feedback, reflecteert op de kansen en mogelijkheden en stelt deze indien nodig bij en/of ontwikkelt deze door.

Resultaat

Een voorstel van haalbare, wenselijke mogelijkheden voor ontwikkeling en/of verandering van het eigen ondernemend gedrag. De voorgestelde ontwikkeling en/of verandering draagt positief bij aan het functioneren van de organisatie. Het voorstel is afgestemd met betrokkenen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- ziet en onderkent actief kansen en mogelijkheden om te verbeteren;
- verdiept zich actief en oprecht in wensen, behoeften van betrokkenen;
- vertaalt kansen en mogelijkheden naar concrete ideeën;
- analyseert kansen en mogelijkheden nauwkeurig en plaatst deze in het juiste perspectief;
- weegt voor- en nadelen zorgvuldig tegen elkaar af;
- houdt zorgvuldig rekening met factoren die van invloed op ondernemend gedrag en op ondernemerschap;
- reflecteert adequaat en toont lerend vermogen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Analyseren, Creëren en innoveren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

D1-K1-W3: Past ondernemend gedrag toe met ontwikkelingsgerichte en/of veranderingsgerichte initiatieven

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt een of meer kansen en mogelijkheden voor ontwikkeling van en/of verandering in ondernemend gedrag uit. Hierbij geeft die aan wat het doel/de doelen ervan is/zijn, benoemt de activiteiten die helpen om zich te ontwikkelen en/of te veranderen en stelt een planning op. Over de uitwerking(en) informeert en/of raadpleegt de beginnend beroepsbeoefenaar een leidinggevende en/of collega's. De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt feedback, reflecteert op de vermoedelijke impact en de gevolgen van keuzes voor de haalbaarheid en de uitvoerbaarheid stelt de plannen indien nodig bij en/of ontwikkelt deze door.

Resultaat

Een ontwikkelingsgericht en/of veranderingsgericht initiatief is uitgewerkt. Ondernemend gedrag is toegepast.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- werkt de onderdelen van een initiatief duidelijk, gestructureerd en concreet uit;
- kijkt kritisch naar de haalbaarheid en de uitvoerbaarheid van initiatieven;
- weegt voor- en nadelen zorgvuldig tegen elkaar af;
- is alert op het volgens plan en eventuele voorschriften en richtlijnen uitvoeren van activiteiten;
- gebruikt eventuele (digitale) materialen en/of hulpmiddelen effectief en efficiënt;
- speelt praktisch en flexibel in op onverwachte en/of ongewenste situaties.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Omgaan met verandering en aanpassen, Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren